

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

22. základní škola Plzeň, Na Dlouhých 49

Na Dlouhých 49, 312 09 Plzeň

Identifikátor školy: 600 069 729

Termín konání inspekce: 1. – 12. března 2004

Čj.:	d1-1033/04-2159
Signatura:	kd4cx143

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech výtvarná výchova a matematika na prvním stupni a v předmětech český jazyk, německý jazyk, dějepis, matematika, fyzika, zeměpis, přírodopis, občanská výchova, rodinná výchova a tělesná výchova na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech výtvarná výchova a matematika na prvním stupni a v předmětech český jazyk, německý jazyk, dějepis, matematika, fyzika, zeměpis, přírodopis, občanská výchova, rodinná výchova a tělesná výchova na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech výtvarná výchova a matematika na prvním stupni a v předmětech český jazyk, německý jazyk, dějepis, matematika, fyzika, zeměpis, přírodopis, občanská výchova, rodinná výchova a tělesná výchova na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

22. základní škola Plzeň, Na Dlouhých 49, je základní škola s kapacitou 600 žáků. V době inspekce se ve škole vzdělávalo 596 žáků ve 26 třídách. Škola sdružuje školní družinu s kapacitou 150 žáků a školní jídelnu s kapacitou 750 strážníků. Zřizovatelem školy je Statutární město Plzeň, nám. Republiky 1, 306 09 Plzeň. Funkci zřizovatele vykonává Rada města Plzně a v souladu s organizačním řádem Magistrátu města Plzně. Škola je právním subjektem a hospodaří jako příspěvková organizace.

Výuka je realizována podle platných učebních dokumentů schválených MŠMT ČR pod čj. 16847/96-2, Základní škola, čj. 16 845/2001-22, rozšířené vyučování informatiky a výpočetní techniky v jedné třídě v VI. a v VII. ročníku, 16 333/96-22-21 rozšířená výuka cizích jazyků v jedné třídě v III., IV. a V. ročníku. Škola také realizuje projekt integrované výuky praktických činností pro VIII. – IX. ročník.

V nabídce jsou tyto volitelné předměty: konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, technické činnosti, informatika, užitá výtvarná umění.

Nepovinné předměty: zdravotní tělesná výchova, sborový zpěv, sportovní hry, užitá výtvarná umění.

Školní jídelna zajišťuje stravování žáků a zaměstnanců.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve školním roce 2003/2004 zabezpečuje výchovně-vzdělávací činnost třicet osm pedagogických pracovníků. Na 1. stupni základní školy vyučuje čtrnáct vyučujících. Na 2. stupni vyučuje sedmnáct vyučujících. Sedm vyučujících vyučuje na 1. i 2. stupni. Výuku výtvarné výchovy a matematiky v prvním až třetím ročníku, výuku českého jazyka a dějepisu, zeměpisu a přírodopisu na 2. stupni zajišťují učitelé odborně a pedagogicky způsobilí. Výuku rodinné výchovy a občanské výchovy zajišťují tři vyučující odborně a pedagogicky způsobilí

a jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti (je v posledním roce studia na PF Plzeň) a jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň školy, výuku tělesné výchovy na druhém stupni zajišťují dvě vyučující odborně a pedagogicky způsobilé a jedna odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku na prvním stupni základní školy. Výuku matematiky na 2. stupni zajišťují čtyři odborně a pedagogicky způsobilí vyučující, jeden je odborně a pedagogické způsobilý pro výuku na 1. stupni školy. Výuku fyziky zajišťují dva učitelé, jeden nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti (studuje fyziku na PF Plzeň). Odborně a pedagogicky způsobilá ředitelka školy promyšleně využívá odbornosti stávajícího pedagogického sboru. Skladba úvazků vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých učitelů a možností personálního zabezpečení výuky je vhodná.

Ve škole pracuje zkušená a kvalifikovaná výchovná poradkyně. Těžiště její práce spočívá převážně v práci se žáky se speciálními vývojovými poruchami učení a poruchami chování na podkladě lehké mozkové dysfunkce, v konzultační, koordinační a poradenské funkci při řešení výchovných a vzdělávacích problémů a v oblasti přípravy žáků na volbu povolání na druhém stupni.

Organizaci chodu školy a činnost jednotlivých úseků zajišťuje přehledně zpracovaný Organizační řád školy, který je funkční a umožňuje efektivní řízení školy. Poradními orgány ředitelky v oblasti výchovy a vzdělávání jsou: vedení školy (zástupci pro první a druhý stupeň školy, vedoucí školní družiny, vedoucí správního a stravovacího úseku), rozšířené vedení (tzn. vedení školy a preventista sociálně patologických jevů, vedoucí environmentálního programu, předseda odborové organizace) a pedagogická rada, která je svolávána pětkrát v průběhu školního roku. Zápisy z porad obsahují relevantní informace. Dalšími poradními orgány jsou rada školy a rada rodičů. Ředitel promyšleně a adresně deleguje kompetence na jednotlivé pracovníky a vytváří prostor pro jejich uplatnění. Pracovníci mají přesně určené kompetence.

Vnitřní informační systém je účinný, tok informací má jasná pravidla. Informace jsou poskytovány utříděně a jsou úplné. Systém vedení zaměstnanců je funkční. Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je vždy určen zkušený uvádějící pedagog stejné nebo podobné aprobace. Uvádějící učitel má písemně stanoveny povinnosti a dvakrát ročně zpracovává na začínajícího učitele hodnocení. Vedení učitele v praxi však není vždy efektivní.

Nepedagogičtí pracovníci jsou přímo řízeni ředitelkou školy prostřednictvím školníka. Naléhavé úkoly a problémy jsou řešeny okamžitě, popřípadě při poradách vedení školy, které jsou svolávány jednou za týden.

Od začátku školního roku vedení školy provádí kontrolu zaměřenou na všechny její činnosti. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je realizována formou hospitací. Řídí se písemně zpracovaným plánem kontrolní a hospitační činnosti. Cíle hospitační činnosti jsou formálně stanoveny, v praxi nejsou vždy zřejmé. Z hospitačních záznamů ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004 je patrné, že je k hodnocení přistupováno zodpovědně. Po každé hospitaci je s vyučujícím prováděna analýza. Jsou stanoveny závěry, k nimž se hospitovaný může vyjádřit. Cílem následné hospitace je kontrola plnění závěrů a z nich vyplývajících uložených úkolů. Namátkově jsou prováděny kontroly plnění osnov, dokumentace školy, žákovských knížek, deníčků a písemností žáků. Kontrolovány jsou také prostory školy.

Ředitelka školy podporuje odborný růst pedagogů (ve školním roce se opakovaně účastnilo různých vzdělávacích akcí 31 pedagogů) a vytváří pro to potřebné podmínky. V rámci finančních možností se učitelé dále vzdělávají a nové poznatky se snaží více či méně úspěšně aplikovat ve výuce. Využívají především nabídky akcí Pedagogického centra v Plzni.

Plánování v oblasti lidských zdrojů je funkční. Hodnocení zaměstnanců vedení školy využívá při stanovení výše osobních příplatků a odměn. Kritéria hodnocení kvality práce jsou zpracována a všem známá. Ředitel vyžaduje po zaměstnancích zodpovědné plnění úkolů a

održování stanovených termínů. Vedení školy vypracovalo dotazník ke zjištění vnitřních faktorů ovlivňujících úspěšnost školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola se spolu se školní družinou a školní jídelnou a tělocvičnou nachází ve čtyřech vzájemně spojených budovách.

Pro zajištění provozu základní školy slouží dvacet šest kmenových učeben a odborné učebny pro výuku fyziky a chemie, informatiky, hudební výchovy, cizích jazyků, školní kuchyňka, dílna a pracovna pěstitelských prací. K dispozici je školní hřiště s atletickým oválem a nekvalitním škvárovým povrchem prorostlým trávou a hřiště s umělým povrchem pro míčové hry. Hřiště je volně přístupné veřejnosti. Učebny i tělocvična jsou pronajímány. Ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu má škola stísněné prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy v zimním období. Jediná tělocvična se dá rozdělit zatahovacím závěsem, ale pronikající hluk je z hlediska vhodných pracovních podmínek často neúměrný.

V přízemí hlavní budovy je umístěna ředitelna, sborovna pro učitele a knihovna. Prostory budov a učebny jsou převážně estetické a funkční, tvoří kultivované prostředí a splňují psychohygienická hlediska. Jen menšina tříd má neosobní výzdobu a opotřebovaný nábytek.

Třídy jsou vybaveny běžnými názornými pomůckami, tabulemi a nástěnnými obrazy. Knihovna je podle finančních možností doplňována novými tituly, je vybavena počítačem s přístupem na internet a slouží také jako informační centrum. Žáky i učiteli je využívána, dokladem jsou záznamy o výpůjčkách.

Vybavení výpočetní technikou je na dobré úrovni (počítačová učebna s patnácti počítači a dalšími patnácti staršími počítači ve třídách, sborovně a knihovně). Jejich kvalifikovaná obsluha je zajištěna, stejně tak i přístup ze strany žáků i učitelů.

Didaktická technika je funkční, není zastaralá. V průběhu inspekce byla využívána jen v některých ze sledovaných hodin.

Vybavení kabinetů odpovídá velikosti školy a zvolenému vzdělávacímu programu a je v rámci finančních možností průběžně doplňováno novými pomůckami.

Fond učebnic a učebních textů je dostatečně široký, aktualizovaný a odpovídá vzdělávacímu programu školy. Scházejí učebnice pro výuku rodinné výchovy, kterých je málo a učitel je do výuky přináší podle potřeb. Učební pomůcky jsou zastoupeny v míře, odpovídající požadavkům příslušného učebního plánu. Ve výuce jsou využívány.

Zařízení budov je pravidelně kontrolováno a jejich stav je vyhodnocován při provozních poradách. Opatření k nápravě jsou stanovena.

Materiálních zdrojů škola využívá vhodně a efektivně.

Materiálně technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle platných učebních dokumentů v plném rozsahu. Učební plán odpovídá podmínkám školy. Porovnáním s rozvrhem hodin sledovaných předmětů byl zjištěn soulad. Z tematických plánů zhlédnutých předmětů, průběhu hospitovaných hodin a kontroly zápisů v třídních knihách je zřejmé, že škola pracuje podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola.

Kontrola plnění učebních osnov je prováděna ředitelkou školy a jejími zástupci při hospitační činnosti. Pokud jsou v této oblasti zjištěny nedostatky, jsou stanovena opatření k jejich nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s psychohygienickými požadavky. Školní řád (Vnitřní řád školy pro žáky) obsahuje požadovaná ustanovení, vyváženě jsou zde zastoupena práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

Škola pravidelně a včas zajišťuje informace pro rodiče žáků. Program interakce škola – rodina je funkční.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Spolupráce školy a rodiny je na dobré úrovni. Ve škole je zajištěno výchovné poradenství, vytvářející vhodný systém péče pro vycházející žáky i žáky se speciálními schopnostmi a potřebami. Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou je funkční. Prokazatelně je zachycena v dokumentaci o žácích. Je pravidelně doplňována.

Prevence sociálně-patologických jevů je zaměřena především na zájmovou činnost a naplňování volného času žáků. Výskytu sociálně-patologických jevů je ze strany vedení školy věnována náležitá pozornost. Výchovné problémy jsou řešeny ve spolupráci s rodiči, při závažnějších případech ve výchovné komisi s orgány Péče o dítě a Policií ČR ihned.

Výchovné poradenství je účinné, vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech matematika a výtvarná výchova

V průběhu konání inspekce byly hospitovány předměty matematika a výtvarná výchova v 1. – 3. ročníku, kromě II. A třídy (zástup za učitelku v pracovní neschopnosti). Zde byla provedena kontrola žákovských písemností. Ve všech hodinách byly cíle výuky přiměřené a vhodně stanovené a probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Sledované vyučování vedlo osm vyučujících, všichni splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla věcně i odborně správně vedena, učební plány i učební osnovy byly plněny.

Učebny jsou vzhledem k cílům výuky a ke zvoleným činnostem vhodně vybaveny školním nábytkem, učebními pomůckami, didaktickou technikou a v každé učebně je také i jeden počítač. Ve výuce bylo vše vhodně využíváno. Žáci mají k dispozici ucelené řady učebnic. Všechny navštívené učebny byly čisté, estetické a pro výuku podnětné, velikost žákovského nábytku převážně odpovídá věku žáků. Velmi pěkně byly ve všech třídách připraveny tabule.

Vnitřní členění hodin bylo vcelku účelné, pouze v části výuky bylo příliš času věnováno úvodní a průběžné motivaci nebo relaxaci žáků na úkor času pro závěrečné shrnutí a hlavně zhodnocení práce žáků. Tempo výuky bylo přiměřené. Byly využívány převážně aktivizující metody a formy práce, které však v části výuky snížily její efektivnost. Ne vždy důsledně bylo dbáno na tvoření a dodržování správných návyků sezení při psaní.

Žáci byli aktivní a o učení projevovali velký zájem. Pro vyjádření vlastního názoru a i pro diskusi bylo věnováno dostatek času, komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny hlavně ve III. J.

Kladem sledované výuky byla příjemná pracovní atmosféra a vstřícné chování všech vyučujících. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno. Učitelé průběžně hodnotili práci žáků, závěrečné hodnocení v části výuky z časových důvodů prováděno nebylo.

Výuka sledovaných předmětů na 1. stupni byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Vyučující českého jazyka na 2. stupni splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Hospitované hodiny byly připravené a promyšlené v návaznosti na předcházející učivo. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy. Bezprostřední příprava učitelů byla většinou pečlivá. Velmi dobré personální podmínky a pravidelná účast některých vyučujících na dalším vzdělávání se pozitivně projevila v kvalitě zhlédnutých hodin. Většina vyučujících dokázala uplatnit svůj odborný potenciál včetně dosavadních zkušeností.

Učebny jsou prostorné, vybavené udržovaným žákovským nábytkem. Výzdoba tříd je tvořena dětskými pracemi a nástěnkami vypovídajícími o výuce a životě třídy.

Zabezpečení výuky učebnicemi, pracovními sešity a názornými pomůckami je velmi dobré. Pro zpestření vyučování bylo využito různorodého didaktického materiálu a názorných pomůcek.

Hospitovaná výuka byla velmi dobře organizačně a metodicky zvládnuta s vnitřní logikou, gradací i s využitím mezipředmětových vztahů. Vyučovací hodiny měly vždy jasně stanovený cíl a obsah. Svým pojetím odpovídaly charakteru práce vzdělávacího programu Základní škola. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo střídání rozmanitých činností (v lavicích, u tabule, v prostoru třídy), časté zařazování skupinové práce a využívání dalších forem aktivního učení. Výuka byla pestrá a zajímavá, což se projevilo i zaujetím žáků. Učitelky řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Složky vzdělávací a výchovná byly vyvážené. Psychohygienické podmínky byly dodržovány vkládáním účinných relaxačních prvků.

Ojedinele byla sledována neefektivní frontálně pojatá výuka. Zvolené vyučovací metody a formy byly stereotypní, postrádaly nápaditost a neotřelost, projevíly se i nedostatky v efektivitě učebních aktivit.

Cílená vstupní motivace byla použita pouze ojedinele. Ve většině hospitovaných hodin byla úvodní motivace nahrazena oznámením cíle, popřípadě obsahu hodiny. Průběžně byli žáci motivováni pochvalou či pestrou skladbou učebních aktivit.

Shrnutí a hodnocení práce žáků bylo v závěru výuky zařazováno v menší míře.

V činnostně pojaté výuce učitelky využívaly pedagogických situací ve třídě k rozvoji komunikativních dovedností žáků a nenásilně rozvíjely žákovskou tvořivost a fantazii.

Výuka ve všech třídách probíhala v klidné a příjemné atmosféře, žáci pracovali pozorně a se zájmem. Prvky nežádoucího chování nebyly zaznamenány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly velmi dobré.

Německý jazyk

Německý jazyk je vyučován ve 4. - 9. ročníku jako povinný předmět, žáci mají možnost volit mezi německým a anglickým jazykem, přičemž žáci s lepšími prospěchovými výsledky a s možnou volbou studia na střední škole volí jazyk anglický. Časové dotace výuky předmětu v jednotlivých ročnících jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty, obsah učebních osnov je rozpracován do jednotlivých tematických plánů, nedostatky v plnění osnov nebyly zjištěny.

Výukou německého jazyka je na prvním stupni pověřena jedna vyučující splňující pouze stanovenou pedagogickou způsobilost, na druhém stupni pak jedna vyučující, která ukončila studium na PF státními zkouškami, v době konání inspekce však ještě neměla diplom.

Výuka němčiny probíhala v nesespecializovaných učebnách, estetická podnětnost těchto učeben je pro výuku jazyků nízká. Z rozhovoru se ZŘŠ vyplynulo, že pro výuku je na škole k dispozici jazyková učebna, ale ta většinou slouží pouze výuce angličtiny, německý jazyk na 2. stupni se zde nevyučuje ani jednu hodinu. V některých sledovaných hodinách byla využita didaktická technika. Magnetofonové nahrávky s mluvenými projevy rodilých mluvčích byly vhodně a efektivně využity k poslechu a k procvičení probíraného gramatického jevu. V hodinách jsou využívány zejména učebnice, namnožené pracovní listy a obrazový materiál. Žáci jsou vybaveni odpovídajícími učebnicemi, slovníky běžně k dispozici nemají.

Psychohygienické zásady výuky jsou převážně dodržovány, zejména z hlediska střídání činností, předmět je do rozvrhu zařazen správně.

Všechny sledované hodiny byly po stránce organizační dobře připraveny a promyšleny. Nedostatkem práce byla malá zkušenost s výukou a odborné chyby, kterých se v průběhu vedení hodiny vyučující dopouštěla. Použité metody a formy práce odpovídaly věku i jazykové úrovni žáků. Navštívené hodiny se vyznačovaly obsahovou pestrostí, zařazováním rozmanitých učebních činností a aktivním zapojením žáků do výuky. Ve větší míře převažoval frontální způsob výuky, který byl doplňován samostatnou prací a prací ve dvojicích. Žáci byli důsledně vedeni k samostatnosti a k sebehodnocení, vyučující pak vždy na konci hodiny zhodnotila práci jednotlivců i celé třídy.

Kromě jazykových učebnic a pracovních sešitů byl ve výuce využíván různorodý didaktický materiál. K nácviku správné výslovnosti a k poslechu s porozuměním byly účelně využity magnetofonové nahrávky.

Ve většině sledovaných hodin byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi učitelkou a žáky byla celkově velmi dobrá, pravidla slušného chování jsou žáky respektována.

Kvalita vzdělávání v německém jazyce byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu

Předmětu vyučují tři pedagogové, z nichž jeden nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Učivo jednotlivých ročníků je plánováno formou časově-tematických plánů, které jsou v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Příprava vyučujících na výuku dějepisu byla většinou promyšlená, probírané učivo navazovalo na předchozí témata, cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Výklad učiva byl jasný, srozumitelný a věcně správný. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány.

Učebny jsou vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorné. Uspořádání i jejich výzdoba vytvářejí příjemné pracovní prostředí. Pro výuku dějepisu jsou k dispozici schválené učebnice, nástěnné mapy, atlasy a audiovizuální technika. Vyučující využívali stávajícího fondu, navíc doplňovaly výuku nakopírovanými zajímavými úkoly pro žáky. Organizace

činností a vnitřní členění hodin byly ve většině sledované výuky efektivní. Jednotlivé části hodin byly vyvážené, zvolené aktivity na sebe logicky navazovaly. Frontální způsob výuky byl doplňován velmi dobře promyšlenou skupinovou prací žáků. Upevňování a aplikaci učiva byla věnována potřebná pozornost. Mezipředmětové vztahy byly uplatňovány, rovněž aktualizace učiva i aktuální informace související s probíraným učivem. Tempo výuky bylo zpravidla přiměřené aktuálnímu stavu třídy. K průběžné stimulaci žáků sloužilo motivační hodnocení, skupinová práce žáků i navození atmosféry odpovídající probíranému tématu slovem a obrazem. Na činnostní prvky výuky žáci reagovali aktivitou a zájmem. Žáci byli k aktivnímu přístupu ke vzdělávání motivováni i hodnocením práce v závěru hodin.

Stanovená pravidla komunikace mezi pedagogem a žáky byla respektována. V průběhu většiny zhlédnutých hodin byl kladen důraz na přesné a výstižné vyjadřování. Nebyla jim odpírána možnost formulovat vlastní názor.

V průběhu výuky byli žáci vhodným způsobem hodnoceni za plnění dílčích úkolů povzbuzením, motivační známkou i oceněním pokroku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Dlouhodobé plánování výuky, časová dotace předmětu a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním dokumentům vzdělávacího programu. Časově-tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami, respektují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Příprava na vyučování byla u všech vyučujících promyšlená. Stanovené výukové cíle byly reálné, vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků a v průběhu vyučovacích hodin se je dařilo převážně úspěšně plnit.

Sledovaná výuka matematiky byla realizována čtyřmi vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku matematiky na 2. stupni základní školy a jednou učitelkou se způsobilostí pro 1. stupeň.

Vyučování probíhalo v kmenových, převážně esteticky upravených učebnách, jejichž vybavení pro matematiku bylo na běžné úrovni. Účelně byla začleněna žákovská práce s kalkulátory, matematickými tabulkami a učebnicemi. Názorné učební pomůcky byly aplikovány v hodinách, které svým tématem jejich využití vyžadovaly. V jedné hodině byla zařazena samostatná práce dvojic žáků s osobním počítačem instalovaným v učebně, jiná didaktická technika nebyla ve sledované výuce využita.

Organizace výuky, užité formy a metody byly na velmi dobré až dobré úrovni. Psychohygienické podmínky ve sledovaném vyučování byly dodrženy organizací práce žáků. V hospitovaných hodinách byl převážně uplatněn frontální způsob výuky. Střídání jednotlivých činností umožnilo žákům učivo různými formami procvičit. V některých sledovaných hodinách postrádala organizace výuky důslednou systematickosti potřebnou pro vybudování, pochopení a procvičení matematických pojmů. Ve většině vyučovacích hodin byla uplatněna diferenciací zadávaných úkolů při samostatné práci i při písemných prověrkách odpovídající výkonnosti žáků. Ti byli vedeni ke schopnosti správně aplikovat probírané učivo, což se zpravidla dařilo. Byli většinou aktivní, dokázali samostatně pracovat podle pokynů vyučujících a prokazovali často velmi dobré znalosti. Při samostatné práci byla poskytována individuální pomoc problémovým žákům.

Ve většině sledovaných hodin chyběla neformální vstupní motivace, byla nahrazena oznámením probíraného tématu nebo programu hodiny. Průběžná motivace byla realizována povzbuzováním, pobídkami a pochvalami, zařazováním aplikačních příkladů z praxe a někdy i problémových úloh.

Vztah a komunikace vyučujících a žáků měl charakter vzájemného respektu. Verbální i neverbální projev vyučujících byl na velmi dobré až dobré úrovni. Sledovaná výuka probíhala s výjimkou tříd jednoho ročníku v pozitivní pracovní atmosféře.

Provedená hodnocení výkonu žáků respektovala jejich individuální dispozice, byla objektivní a spravedlivá. V rámci školy koordinují vyučující matematiky náročnost svých požadavků na žáky a sjednocují zásady jejich hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Probírané učivo koresponduje s časově-tematickými plány zpracovanými v souladu s učebními osnovami. Příprava na jednotlivé hodiny byla pečlivá a účelná.

Výuka je realizována dvěma vyučujícími, z nichž jen jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost má částečný negativní vliv na průběh vzdělávání ve fyzice.

Vyučování probíhalo ve zmodernizované odborné učebně fyziky a chemie, jejíž vybavení nábytkem a pomůckami je na velmi dobré úrovni. Účelné umístění části sbírky pomůcek přímo v učebně přispívá k jejich častému využívání v hodinách fyziky pro demonstrační i žákovské pokusy a pro samostatnou práci. Didaktická technika instalovaná v učebně nebyla ve sledovaných hodinách využita.

Hospitované hodiny měly z hlediska použitých metod a organizace vyučování rozdílnou (velmi dobrou až dobrou) úroveň. Struktura hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků, jejich aktivizace byla převážně účinná. Teoretické poznatky byly někdy doplňovány příklady praktických aplikací a mezipředmětových vztahů. Některé sledované hodiny byly činnostně pojaté se samostatnou prací žáků. Byly velmi dobře připraveny a uspořádány. Organizační pokyny byly převážně jasné a srozumitelné, žáci je respektovali. Zpětná vazba byla zajišťována častým opakováním probraného učiva a zařazováním problémových otázek. V některých hodinách však nebyla prováděna dostatečně účinným způsobem. Vyučovací čas byl racionálně využíván, efektivita výuky byla u jednotlivých vyučujících rozdílná (velmi dobrá až dobrá). Dobré psychohygienické podmínky vytvářelo střídání činností, přiměřená náročnost a tempo výuky.

Vstupní motivace byla většinou omezena na oznámení vzdělávacího cíle nebo programu hodiny. Průběžná motivace (např. uváděním příkladů z praxe, navozením problémové úlohy, činnostním pojetím výuky) byla v různém rozsahu využívána ve většině hodin.

Pravidla jednání byla dodržována. Ve výuce vládla pracovní atmosféra, žáci byli ukázněni. Jejich osobnost byla respektována. Projev vyučujících, spolupráce a komunikace se žáky byly na velmi dobré až dobré úrovni. Sledovaná výuka probíhala v pozitivní pracovní atmosféře.

Hodnocení výkonů žáků ve sledované výuce bylo zdůvodněné a přiměřené vědomostem. V části hodin nebylo z časových důvodů provedeno závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu

Předmětu vyučují tři učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí ale rozdílnou délkou pedagogické praxe, což jenom částečně ovlivnilo kvalitu některých sledovaných hodin. V době inspekce byl jeden učitel (vyučující nejvíce hodin zeměpisu) na lyžařském výcviku se žáky. Výuka byla vedena v kmenových třídách, odborná učebna na škole není. Týdenní

hodinová dotace předmětu je maximální. Kabinet zeměpisu je dostatečně vybavený pomůckami. Každý žák má k dispozici příruční zeměpisný atlas.

Bezprostřední příprava na vyučovací proces byla velmi dobrá. Učivo na sebe navazovalo, nedocházelo k obsahové duplicitě. Korespondovalo s učebními osnovami a předloženým časovým plánem. Vyučující využívali k výuce učebnice i vlastní demonstrační materiály (nakopírované prověrky, připravené karty pro samostatnou práci ve skupinách). Pro výuku byly připraveny vždy vhodné demonstrační mapy, někdy ale bez většího využití. Didaktická technika využita nebyla.

V hospitovaných hodinách převažovalo činnostní pojetí výuky. Tradiční úvodní motivace se neprojevila, oba vyučující motivovali žáky především erudovaným projevem a drobnými motivačními výzvami, především povzbuzením. Vtipně byly zařazeny slovní hříčky se zeměpisnou tematikou. V některých hodinách byla podceňována fáze závěrečného opakování, procvičování a aplikace učiva, stejně jako hodnocení práce žáků v závěru. Vhodně byly uplatněny regionální prvky i návaznost na látku z nižších ročníků. Aktualizace učiva se projevila ve většině hodin. Velmi rozdílný byl zápis poznámek. V části sledované výuky žáci (vyšších ročníků) zpracovávali poznámky samostatně, většinou stručně a výstižně. Podle kontroly náhodného vzorku sešitů bylo patrné, že mají tento způsob dobře osvojený. V nižších ročnících byl zápis téměř výhradně celý předepsaný, bez jejich aktivní spoluúčasti. Klasifikované ústní zkoušení, které neproběhlo vždy, mělo návaznost na probrané učivo. Byl patrný rozdíl v přípravě a způsobu zadávání otázek. V části byly otázky předem připravené, promyšlené s ucelenou myšlenkovou strukturou, žáci měli čas na přípravu a mohli pracovat s příručním atlasem. V části byly vyžadovány pouze pamětné vědomosti, scházela práce s mapou. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a korektní, učitelem zdůvodněné, v jednom případě s náznakem kolektivního hodnocení.

Interakce a komunikace byla celkově bezproblémová, opírala se o předem dohodnutá pravidla. Osobnost žáka byla respektována, ve většině hodin bylo dbáno na rozvoj komunikativních dovedností. Ve třídách panovala klidná nestresující atmosféra. Slovní projev vyučujících byl kultivovaný, v části značně výrazný, rozhodný.

Kvalita výuky zeměpisu byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopisu

Výuku předmětu zajišťují dva pedagogové, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na 2. stupni, s příslušným aprobačním zaměřením.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, odborná učebna přírodopisu ve škole není. Posouzením hospitovaných hodin, zápisů v třídních knihách a ročních plánů práce pro jednotlivé ročníky je patrné, že probírané učivo koresponduje s osnovami. Řazení tematických celků a rozvržení učiva zajišťuje kontinuitu učební látky mezi jednotlivými ročníky.

V metodické stavbě hodin byl kladen největší důraz na návaznost učiva a výklad nové látky. Práce s exponovaným učivem v závěru hodin (procvičení, upevnění) téměř chyběla. Vhodně byly zvolené výukové postupy. Vyučující zařazovali prvky činnostního pojetí, nejčastěji skupinovou práci, při kterém žáci převážně ochotně spolupracovali. Zaměření jednotlivých činností často nesměřovalo k vyvození základního učiva, bylo pojato příliš široce, s velkými nároky na čas, který většinou v závěru hodin scházel. Zvolený výukový cíl se nepodařilo vždy splnit a téma se rozměnilo do více hodin. Učivo bylo interpretováno ve všech případech odborně správně, vyučující využívali mezipředmětové vztahy. Ojedinele, ale vhodně byl zařazen žakovský referát. Pro výuku byly využívány učebnice (více texty, výrazně méně obrazové přílohy), demonstrační tabule, trojrozměrné pomůcky, nakopírované materiály, přírodniny. I když bylo názoru dostatek, nebyl vždy efektivně využíván. S textem převážně

pracovali za pomoci učitelů žáci, obrazové přílohy popisovali a analyzovali většinou vyučující sami. Didaktická technika využita nebyla. Zápis byl prováděn částečně diktátem učitele, nebo předpisem na tabuli bez aktivní spolupráce se žáky. V části hodin byl zbytečně rozsáhlý.

Klasifikované hodnocení vědomostí proběhlo pouze v jedné ze sledovaných hodin. Mělo komplexní charakter a zkoušeno bylo dobře osvojené učivo. Hodnocení učitele bylo korektní, zdůvodněné. V těch částech hodin, kde měli žáci větší prostor pro samostatný projev (zejména, když mohli uplatnit vlastní zkušenosti nebo vědomosti), byli aktivní. Celkově vykazovali dobré znalosti jednotlivých faktů, ale ucelený slovní projev žáků k danému tématu scházel a úspěšní byli spíše jednotlivci.

Úvodní motivace byla nahrazena oznámením úkolu, drobné motivační výzvy byly v průběhu hodin sporadicky využívány. Závěrečné hodnocení práce třídy bylo zařazeno spíše ojediněle, vždy však v obecné rovině.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopisu byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v občanské a rodinné výchově

Výuku občanské a rodinné výchovy zabezpečují tři vyučující odborně a pedagogicky způsobilé, jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti (je v posledním roce studia na PF Plzeň) a jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň školy.

Velmi dobře zpracované časově-tematické plány respektují požadavky osnov i vzájemnou provázanost témat obou předmětů. Bezprostřední příprava učitelů byla převážně promyšlená a pečlivá.

Úvodní motivace se až na výjimky omezila na oznámení tématu hodiny, průběžná vycházela především z kladného hodnocení odpovědí žáků, výsledků jejich práce. Názornost výuky zvyšovala práce s kopírovanými materiály, slovníky, časopisy a výjimečně i učebnicemi.

Učivo bylo žákům prezentováno frontálně, formou syntézy poznatků a v logické návaznosti, ale také prostřednictvím skupinových forem práce, logickým vyvozováním ze srozumitelně pokládaných otázek, prostřednictvím projektového vyučování a interaktivních her. Pozornost žáků byla udržována pokládáním doplňujících otázek. Žáci na otázky většinou aktivně odpovídali, dodržovali racionálně stanovená pravidla komunikace, ale nebyli příliš podněcováni k vlastnímu zaujímání postojů a tvoření hodnotících soudů. Individuálně zadávané úkoly žákům byly sice dobře promyšlené a zařazené, ale výsledky jejich práce nebyly vždy vhodně využity. Formy práce byly někdy cílem a ne prostředkem k jeho dosažení. Výsledky interaktivní her neplnily vždy účel, kterému měly sloužit.

Žáci i učitelé mají k dispozici schválené učebnice pro výuku občanské výchovy. Pro výuku rodinné výchovy jsou využívány učební texty, učebnic je malé množství a jejich obsah nepokrývá problematiku rodinné výchovy. Učebny byly dostatečně prostorné, vybavené udržovaným nábytkem. Byly čisté a běžně vyzdobené žákovskými pracemi. Učitelé mají k dispozici doplňkovou literaturu i video s tematicky zaměřenými kazetami. Využití didaktické techniky bylo ve sledované výuce zaznamenáno.

Hodnocení bylo průběžné, vycházelo z pozitivního přístupu k žákům. Projev učitelů byl kultivovaný, žáci se vyjadřovali jednoduchými větami. Až na výjimky dodržovali pravidla komunikace a byli ukáznění.

Průběh a výsledky v občanské a rodinné výchově byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově

Hodinová týdenní dotace předmětu odpovídá schváleným učebním dokumentům. Vyučující využívají pro plánování výuky podrobně zpracované časově-tematické plány, které obsahují

výběr učiva pro jednotlivé ročníky a třídy. Výuka předmětu je organizována dvakrát za týden po jedné vyučovací hodině. Hodinová týdenní dotace předmětů odpovídá schváleným učebním dokumentům. Výuka probíhala ve školní tělocvičně, kde současně vyučovali dva vyučující. Tělocvična byla opticky rozdělena závěsem, ale pronikající hluk nepříznivě působil na psychohygienu výuky. Hlavní část byla zaměřena na výuku sportovní gymnastiky - přeskočení, výmyku na hrazdě a stojí na ruce a kotoulu v akrobacii. Nácvik probíhal ve skupinách. Z hlediska efektivního motorického učení nebyla vhodně zvolena kombinace výuky výmyku a kopané. Při hře žáci hlukem rušili výklad i hodnocení, na výkon nebyli soustředěni. V závěru hodiny se chovali neukázněně. Motivace příkladem byla dobře využita. Hodnocení žáků bylo objektivní, dostatečně četné, poskytovalo jim přiměřenou zpětnou vazbu. Tělocvična, vybavení náradím a náčiním umožňovalo plnit stanovené cíle. Jeden vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti (je v posledním ročníku PF) byli na výuku dobře připraveni a využívali tradiční formy všestranného rozvíjení v průpravné a krátkého zahřátí organismu v úvodní části hodin. Speciální rozvíjení bylo využito v menší míře. Převažující metodou výuky nových dovedností byla metoda celostní. Proudové, hromadné, skupinové i individuální formy práce se účelně střídaly, žáci převážně respektovali pokyny vyučujících, dodržovali stanovená pravidla komunikace. Organizace vyučovacích hodin měla převážně vhodnou strukturu.

Nejčastější formou motivace byla motivace příkladem, slovními pobídkami a pozitivně formulovaným hodnocením výkonů žáků. Hodnocení žáků bylo dostatečně četné a působilo jako vhodná zpětná vazba.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Základní škola pravidelně hodnotí své výsledky vzdělávání ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý školní rok formou informace o prospěchu žáků. Pro hodnocení kvality a výsledků výuky jsou také využívány testy zpracované soukromou firmou a srovnávací prověrky v rámci ročníků. Vyučující jednotlivých předmětů zadávají vlastní testy a prověrky jako součást získávání podkladů pro klasifikaci. Částečnou zpětnou vazbu poskytuje škole sledování úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na střední školy. Přehledně uspořádané informace o přijetí žáků jsou součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Škola evaluačních nástrojů využívá částečně, ale dále je neanalyzuje.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy je velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve škole proběhla tematická inspekce zaměřená na výuku německého jazyka.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje o škole uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nejsou v souladu s údaji ve zřizovací listině. Ve zřizovací listině je v názvu školy uvedena „příspěvková organizace“

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Hospitační záznamy z kontrolní činnosti ředitelky školy a jejich zástupců
2. Tematické plány hospitovaných předmětů
3. Individuální vzdělávací plány zdravotně postižených žáků
4. Jednací řád pedagogické rady ze dne 25. ledna 2001
5. Klasifikační řád ze dne 13. listopadu 2000
6. Koncepce školy do r. 2004
7. Kritéria pro přiznání osobního příplatku pedagogickým a nepedagogickým zaměstnancům ze dne 29 srpna 2003
8. Organizační řád čj. 67/2004
9. Personální plán rozvoje pedagogických pracovníků ze dne 2. ledna 2002 a 28. srpna 2003
10. Plán hospitací na školní rok 2003/2004
11. Plán kontrolní a hospitační činnosti ze dne 29. srpna 2003
12. Plán práce pro školní rok 2003/2004
13. Provozní řád, režim školy 2003/2004 ze dne 1. září 2003
14. Rozhodnutí o zařazení 22. základní školy Plzeň, Na Dlouhých 49 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 31 436/03-21
15. Třídní knihy hospitovaných tříd za školní rok 2003/2004
16. Třídní výkazy školní rok 2003/2004
17. Učební plány pro školní rok 2003/2004
18. Vnitřní řád školy neveřejná část (neveřejná část) bez data schválení
19. Vnitřní řád školy schválený v pedagogické radě dne 25. ledna 2001
20. Vnitřní řád tělocvičny a školního hřiště ze dne 2. ledna 2001
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
22. Zápisy z pedagogické rady ze dne 2. září 2002, 28. ledna 2003 a 23. ledna 2004
23. Závěry kontrol ve školním roce 2002/2003
24. Zřizovací listina 22. základní školy Plzeň, Na Dlouhých 49, příspěvková organizace ze dne 19. března 2003

ZÁVĚR

Realizace výchovně-vzdělávacího procesu je zabezpečena promyšlenou skladbou úvazků zohledňující odbornost pedagogů. Systém vedení zaměstnanců, organizace činnosti školy a informační systém tvoří vzájemně propojený celek. Kontrolní systém školy je promyšlený. Výsledky kontrol jsou prokazatelně vyhodnocovány, nechybí účinná zpětná vazba. Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy s výraznou tendencí ke zlepšování umožňují realizaci vzdělávacího programu Základní škola. Je dbáno na estetické a podnětné prostředí školy.

Kvalita vzdělávání a výchovy byla převážně velmi dobrá po odborné i metodické stránce. Další vzdělávání pedagogů se příznivě projevuje snahou o modernizaci metod a organizací výuky. Některým vyučujícím činí problémy zřetelné ujasnění cílů výuky. Žáci se vzdělávají v klidném a nestresujícím prostředí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
Členové týmu	PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v. r.
	Mgr. Jan Havránek	Jan Havránek v. r.
	Mgr. Karel Křenek	Křenek Karel v. r.
	Mgr. Karel Nováček	Nováček v. r.
	PhDr. Margit Turníková	Margit Turníková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Vlasta Lepší Helena Míšková Marie Poláková Jana Šimáčková	

V Domažlicích dne 29. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 4. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Božena Světlíková	Božena Světlíková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Branská 5, 344 01 Domažlice . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	10. května 2004	D1-1033/04-2159
Zřizovatel	10. května 2004	D1-1033/04-2159

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.